

TURNIANSKE NOVINY

Obec Trenčianska Turná

máj - jún 2004

roč. X. č. 3

Z MIESTNEJ SAMOSPRÁVY

Dňa 30. 4. 2004 sa konalo zasadnutie obecného zastupiteľstva. Po prerokovaní programu:

Zobralo na vedomie:

- kontrolu plnenia uznesení;
- plnenie úloh rozvoja obce;
- správu o čerpaní finančných prostriedkov a naplnení príjmov k 31. 3. 2004.

Odporučilo starostovi obce:

- zvolať vlastníkov stavebných pozemkov - lokalita Kosmatina do konca mája za účelom prerokovania financovania prípojok na inžinierske siete;
- uzatvoriť zmluvu o budúcej zmluve s M. Betákom, firma Nábytok, na odpredaj časti parcely č. 1105/2 k. ú. Trenčianska Turná s výmerou 2 500 m² za cenu dohodu;
- uzatvoriť zmluvu o budúcej zmluve s MUDr. Petrášovou o prenájme priestorov pre výkon činnosti praktickej lekárnice pre deti a dorast v prívátnej ambulancii;
- odkúpiť od A. Bulkovej časti parcely č. 761/8 a 761/2 k. ú. Trenčianska Turná s výmerou 643 m² za cenu dohodu;
- uzatvoriť zmluvu o budúcej zmluve s Mgr. J. Prekopom na odpredaj časti parcely č. 1105/2 k. ú. Trenčianska Turná s výmerou 2 000 m² za cenu dohodu;
- uzatvoriť kúpno-predajnú zmluvu na časť parcely č. 949 k. ú. Trenčianska Turná od A. Husárovej a V. Lazu za sumu podľa súdnoznaleckého posudku.

Schválilo:

- prenájom časti parcely č. 1103/1 s výmerou 300 m² na výstavbu LPG plničky pri benzínovej pumpe AGIP pre J. Červeňana na dobu 20 rokov;
- Smernicu Obce Trenčianska Turná na verejné obstarávanie podprahovou metódou s nižšou cenou;
- tvorbu rezervného fondu v roku 2004 vo výške 3,984.367,03 Sk z prebytku hospodárenia v roku 2003 a zároveň čerpanie rezervného fondu prevodom prostriedkov do príjmov rozpočtu obce vo výške 3,984.367,03 Sk; tieto finančné prostriedky môžu byť použité len na financovanie kapitálových výdavkov na výstavbu Kosmatina II.; zároveň o uvedenú sumu upraviť aj položky rozpočtu obce na rok 2004 nasledovne:
  - Finančné operácie - príjmy na 3,984 tis. Sk
  - Kapitálový rozpočet - výdavky na 3,466 tis. Sk;
- odpredaj parcely 1098/3 firme Charvát Slovakia, s. r. o. s tým, že kupujúci vybuduje napojenie na inžinierske siete a prístupovú komunikáciu;
- prevádzkovú dobu pohostinskej prevádzky J. Fedoreka - ŠPORT-BAR v súlade s uznesením OcZ č. 91/2003.

Uložilo:

- obecnému úradu vydať vnútornú smernicu o prevádzke obecného autobusu a stanoviť cenu kilometrového; cenu za km stanoviť podľa nákladov, ktoré obci vznikli prevádzkou uvedeného autobusu za mesiac apríl 2004;
- komisii pre kultúru, šport, vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálne veci pripraviť organizáciu 3. hudobného leta a tanečnej zábavy na Patlíkovej, ktorá sa uskutoční dňa 24. 7. 2004;
- komisii pre kultúru, šport, vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálne veci prerokovať za účasti vedúcej kuchyne možnosti zlepšenia stravovania v školskej kuchyni.

Súhlasilo:

- so stravovaním dôchodcov a predajom knedlí občanom v kuchyni ZŠ s MŠ Trenčianska Turná;
- s uzatvorením zmluvy o budúcej zmluve na zabezpečenie prekládky elektroenergetického zariadenia vo vlastníctve Západoslovenskej energetiky, a. s.;
- s pridelením finančných príspevkov pre:
  - Svojpomocný klub stomikov vo výške 2.500,- Sk,
  - Letecko-modelársky klub gen. Dr. M. R. Štefánika T. Turná vo výške 20.000,- Sk,
  - Trenčiansku dvanástku Trenčianske Stankovce vo výške 25.000,- Sk;
- s umiestnením osvetleného reklamného zariadenia v lokalite Nad Petrovičkou pre V. Častku, Racing Team;
- so spracovaním projektovej dokumentácie pre odľahčenie jestvujúcej kanalizácie na uliciach Vysoká a Oslobodenia J. Sulom a s vykonávaním stavebného dozoru na stavbe Kosmatina II.;
- s predĺžením nájomnej zmluvy na byt v bytovom dome pre Z. Bočákovú, T. Turná do mája 2005;
- s predložením žiadosti Krajskému školskému úradu o poskytnutie kapitálových výdavkov na riešenie havarijného stavu sklobetónov na budovách ZŠ a finančných prostriedkov za mimoriadne výsledky žiakov v určených oblastiach.

Nesúhlasilo:

- s pridelením finančného príspevku pre Krajskú pedagogicko-psychologickú poradňu;
- so žiadosťou o odkúpenie budovy s. č. 940 v k. ú. Hámry pre firmu SED, spol. s r. o. Trenčín.

Ing. František Ježík, starosta

Voľby prezidenta - I. kolo 3. apríla 2004

Volebný okrsk č. 1:

Počet oprávnených voličov, zapísaných do zoznamu	971
Počet voličov, ktorým boli vydané obálky	582
Počet odovzdaných obálok	582
Počet platných hlasov	574

Volebný okrsk č. 2:

Počet oprávnených voličov, zapísaných do zoznamu	966
Počet voličov, ktorým boli vydané obálky	567
Počet odovzdaných obálok	567
Počet platných hlasov	561

Volebný okrsk č. 3:

Počet oprávnených voličov, zapísaných do zoznamu	176
Počet voličov, ktorým boli vydané obálky	119
Počet odovzdaných obálok	119
Počet platných hlasov	115

Počet platných hlasov odovzdaných pre kandidátov:

okrsok	č. 1	č. 2	č. 3
1. Bernát Stanislav, Ing.	1	1	-
2. Bútora Martin, Doc., PhD.	17	38	6
3. Gašparovič Ivan, Doc., JUDr., CSc.	112	101	11
4. Kalman Jozef, RSDr.	1	-	2
5. Králik Ján, Ing., CSc.	1	2	-
6. Kubík Július	-	3	-
7. Kukan Eduard, JUDr.	89	136	49
8. Mečiar Vladimír, JUDr., Dr. h. c.	296	226	44
9. František Mikloško, RNDr.	242	23	-
10. Roman Ľubomír, Mgr. Art.	1	24	-
11. Schuster Rudolf, Ing., PhD.	13	29	3
12. Šesták Jozef Ing., PhD.	1	-	-

Voľby prezidenta - II. kolo 17. apríla 2004

Volebný okrsk č. 1:

Počet oprávnených voličov, zapísaných do zoznamu	967
Počet voličov, ktorým boli vydané obálky	545
Počet odovzdaných obálok	545
Počet platných hlasov	538

Gašparovič:	237 hlasov
Mečiar:	301 hlasov

Volebný okrsk č. 2:

Počet oprávnených voličov, zapísaných do zoznamu	969
Počet voličov, ktorým boli vydané obálky	466
Počet odovzdaných obálok	466
Počet platných hlasov	461

Gašparovič:	213 hlasov
Mečiar:	248 hlasov

Volebný okrsk č. 3:

Počet oprávnených voličov, zapísaných do zoznamu	176
Počet voličov, ktorým boli vydané obálky	95
Počet odovzdaných obálok	95
Počet platných hlasov	92

Gašparovič:	44 hlasov
Mečiar:	48 hlasov

NÁŠ ROZHOVOR

ČO NOVÉ, PÁN STAROSTA? ČO NOVÉ, PÁN STAROSTA? ČO NOVÉ, PÁN STAROSTA?

Od nášho predchádzajúceho rozhovoru už uplynulo niekoľko týždňov. Čo nové sa udialo, ako sa posunuli dopredu niektoré zábery, o ktorých sme informovali v poslednom čísle Turnianskych novín, ako aj na ďalšie otázky opäť ochotne odpovedal starosta obce Ing. František Ježík.

Máte už nejaké informácie o tom, ako obstál projekt na rekonštrukciu základnej školy?

Pokiaľ sa týka schvaľovacieho procesu projektov predložených v rámci Operačného programu Základná infraštruktúra na oblasť školstva, podľa informácií, ktoré som získal pri stretnutí so štátnym tajomníkom Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja, budú predložené projekty posudzované v blízkej budúcnosti a následne prídu hodnotitelia posúdiť stav a vypočítuť obhajobu projektu priamo do konkrétnej lokality, teda aj do našej obce.

Ako dopadli rokovania so Štátnym fondom rozvoja bývania?

Čo sa týka avizovaného začatia výstavby nájomných bytov v máji, môžem konštatovať, že tento termín je splnený. So Štátnym fondom rozvoja bývania má Obec Trenčianska Turná podpísanú zmluvu o pôžičke vo výške 25 mil. Sk s úrokom 1,2 % so splatnosťou 30 rokov. Ostatné financie získame zo štátnej dotácie do úrovne 34,6 mil. Sk. 10. mája

bolo odovzdané stavenisko a 17. mája začnú práce na výstavbe 32 bytov v našej obci.

To je určite dobrá správa pre všetkých, ktorí na tieto byty netrpezlivo čakajú. Keď už hovoríme o výstavbe, môžete prezradiť, aký postoj zaujali obyvatelia našej obce k avizovanej možnosti výstavby areálu Trenčianskej univerzity a aká je aktuálna situácia na Kosmatine?

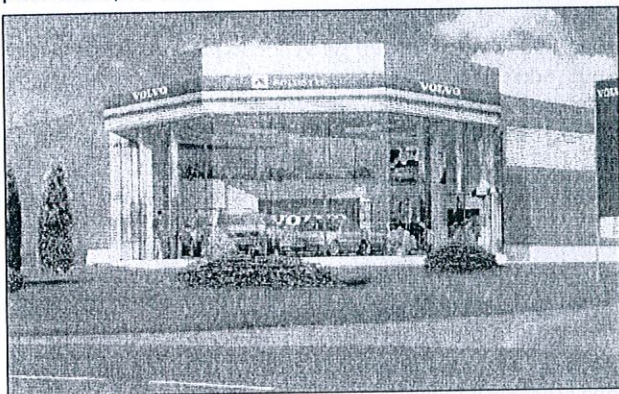
Minireferendum o postoji našich občanov k plánovanej výstavbe areálu Trenčianskej univerzity na pôde obce sa uskutočnilo a jeho výsledok je 121 za a 24 proti. Treba povedať, že možnosť vyjadriť svoj názor využilo len málo občanov. Z viac ako 800 anketových lístkov sa vrátilo 145.

Ohľadom výstavby ďalších rodinných domov na Kosmatine je spracovaná zastavovacia štúdia, o čom boli občania informovaní prostredníctvom miestneho rozhlasu a na úradnej tabuli. Do konca mesiaca očakávame odpovede od občanov, ktorí majú vlastnícke vzťahy k dotknutým parcelám, niektorí vlastníci už prejavili záujem odpredať pozemek obci.

Inžinierske siete sú hotové a začíname s hrubou úpravou terénu. Cesty a chodníky sa budú realizovať, keď bude hotových viac ako 70 % hrubých stavieb. Predpoklad je, že to bude tento rok.

V areáli podnikateľskej zóny na Hornom majeri pahuje čulý stavebný ruch. Pozornosti motoristov neušlo, že boli ukončené práce na okružnej križovatke, finišujú práce pri autosalóne Volvo. Môžete stručne priblížiť ďalšie podnikateľské zámery, ktoré sa v blízkej budúcnosti budú v tejto lokalite realizovať?

V tejto oblasti sa onedlho začne s výstavbou firemného areálu českej firmy Charvát, ďalej Obchodného domu s nábytkom firmy S. O. G. Trenčín a Nábytok Beták. Evidujeme žiadosti ďalších podnikateľských subjektov, s ktorými rokujeme a predpokladáme, že tu bude umiestnených 6 až 8 firemných sídiel. Práve prebiehajú rokovania aj so Západoslovenskou energetikou ohľadom výstavby dvoch nových trafostaníc a likvidácie pôvodnej, čo by umožnilo likvidáciu drôtov a uvoľnenie celého tohoto priestoru. Vedľa autosalónu Ford uvažujeme o možnosti vybudovania podchodu pod cestou.

Nový autosalón VOLVO.

V týchto dňoch sme zaregistrovali výmenu stožiarov elektrického napätia a s tým spojenú nepopulárnu odstávku dodávky elektrickej energie do domácností. Kto tieto práce financoval a z akého dôvodu sa robili?

Dôvodom ich výmeny boli rekonštrukčné práce na 110 kV rozvode, ku ktorým pristúpila Zs. energetika, ktorá tieto práce plne financovala. Na základe nie celkom korektného prístupu z ich strany naša obec vyvolala rokovania s jej predstaviteľmi ohľadom náhrady škôd, ktoré pri týchto prácach vznikli niektorým majiteľom pozemkov a tiež obci. Škody budú nahradené po ukončení prác, ktoré je plánované do konca mája.

Ako sme na tom s platením poplatkov občanov za odvoz a likvidáciu odpadov? Postačujú tieto poplatky na plné vykrytie nákladov spojených s vývozom smetí? Neuvažuje sa so zavedením triedenia odpadov priamo v domácnostiach?

Čo sa týka platenia za odvoz domového odpadu, naši občania sú disciplinovaní. V tomto roku sme v dôsledku zvýšenia nákladov a poplatkov za odvoz a likvidáciu odpadov boli nútení upraviť aj poplatky pre občanov. V nadväznosti na oznam v Turnianskych novinách si podstatne viac občanov uplatnilo úľavu z platenia. Každému, kto podal žiadosť v zmysle ustanovení VZN obce, bolo vyhovené.

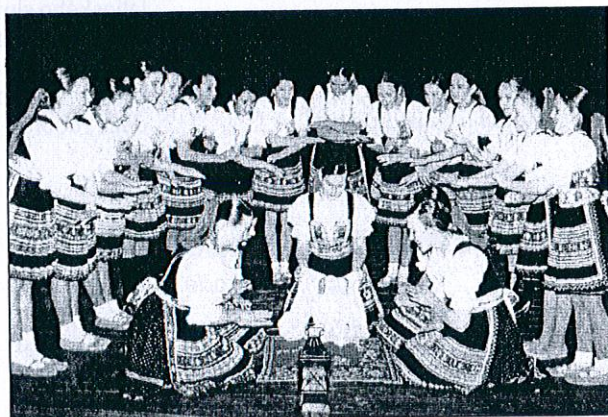
Vychádzali sme z predpokladu, že odvoz a likvidácia odpadov bude plne hrazená z vybraných poplatkov, avšak tento zámer sa zrejme celkom nenaplní, a teda budeme musieť čiastočne dotovať.

O separovaní priamo v domácnostiach zatiaľ neuvažujeme. Tento zber treba technicky zabezpečiť a je náročnejší na financie. Na triedený zber ponúkame kontajnery na sklo, plasty, zber papiera sa realizuje prostredníctvom základnej školy. Na tomto mieste by som chcel vyzvať našich občanov k väčšej disciplíne pri likvidovaní plastových fliaš. Pred vhadzovaním do kontajnera ich treba zbaviť vzduchu, zlisovať. Pri vhadzovaní nezlisovaných fliaš je kontajner hneď plný, fliaše poletujú po okolí a všade je neporiadok. Náklady na odvoz sú enormné a nechceme platiť len za odvoz vzduchu.

V blízkej budúcnosti budeme musieť reagovať úpravou VZN na nový zákon o odpadoch, podľa ktorého sa bude inak posudzovať vzťah medzi obcou a producentom odpadu. Dôjde aj k zmene platenia. V súlade so zákonom, ktorý vstúpi onedlho do platnosti, požiadala obec o dotáciu z recyklačného fondu a veríme, že budeme úspešní podobne ako doteraz pri získavaní rôznych dotácií.

V tomto roku si naša obec pripomína 735. výročie prvej písomnej zmienky. V pamäti našich občanov ešte rezonujú spomienky na veľkolepé a veľmi vydarené oslavy pred desiatimi rokmi. Môžete prezradiť niečo o tých tohoročných?

Okrem výročia obce si svoje jubileá pripomínajú aj naše záujmové umelecké kolektívy – Folklórna skupina Večernica 35. výročie vzniku a Detský folklórny súbor Štvorlístok 20. výročie. Štvorlístkari výročie oslávia počas konania Medzinárodného folklórneho festivalu Stretnutie priateľov, ktorý sa už stal tradíciou v našej obci a bude sa konať v dňoch 25. – 27. júna 2004. Na vydanie je pripravená pamätníčka súboru pri príležitosti výročia jeho založenia. FS Večernica si svoje jubileum pripomenie v septembri.

Dievčatá zo Štvorlístka pri "Dievčenských čaruvačkách".

Oslavy výročia obce v takom veľkom rozsahu ako pred desiatimi rokmi nechystáme. Tohoročné leto sa ponesie v opäť znamení Turnianskeho hudobného leta, ktoré bude ponúkať možnosti na príjemné stretnutia celých rodín, susedov a priateľov pri dobrej dychovej hudbe v areáli záhradnej reštaurácie, prípadne pri kultúrnom dome. Máme pripravenú aj jednu zaujímavú novinku, ktorá sa doteraz úspešne realizovala v niektorých obciach, napr. Terchovej. V spolupráci s Asociáciou Furmanov Slovenska pripravujeme dňa 24. júla 2004 preteky furmanských koní na Patlíkovej. Ako sprievodné podujatia budú pripravené aj rôzne atrakcie pre deti a samozrejme ľudová veselica. Pri organizácii tejto nevšednej aktivity očakávame aj podporu miestnych spolkov a združení. Samozrejme, srdečne pozývame všetkých našich občanov, aby prišli príjemne stráviť svoj voľný čas a dobre sa zabaviť.

Za rozhovor ďakuje Anna Vražďová

Svätý Ján Nepomucký

Na juhozápadnom konci obce, v tieni mohutných deviatich líp (dnes už iba štyroch), už 210 rokov má svoje miesto socha sv. Jána Nepomuckého.

Na pieskovcovom podstavci v hornej časti je umiestnený erb rodiny Borčických. Pod ním sa nachádza päťriadkový nápis: DOMICELA • BORCSICZKY • SUZANNA • ANO DNI • 1794. Zatiaľ nevieme kde a v ktorom roku sa narodila Zuzanna Borčická. V matrikách turnianskej farnosti sa tento rod vyskytuje od roku 1732 v Beleji (až do konca 19. storočia).

Podľa zápisu úmrtia Zuzanna zomrela 5. októbra 1793. Dá sa predpokladať, že zomrela ako slobodná a pred smrťou objednala tento pamätník. Z akých pohnútok ho dala inštalovať, nie je známe. Dozista mala k tomuto miestu intímny vzťah - veď bol umiestnený vedľa „Borčických priekopy“ (járku).

Na podstavci je umiestnená pieskovcová socha v typickom prevedení s príslušnými atribútmi svätca. Generálne reštaurovanie podstavca a sochy uskutočnil v priebehu rokov 1991-1992 reštaurátor Špaček. Nanovo ho posvätil miestny duchovný Mgr. Th. Michal Kopecký 24. júna 1992.

Svätý Ján Nepomucký, tiež Ján Spovedník (vlastne Ján z Pomuku) sa narodil asi v roku 1345. Na univerzite v Padove získal v r. 1387 titul Doktor cirkevného práva. Ako generálny vikár pražského arcibiskupa Jána z Jenštejna neochvejne bránil a ochraňoval práva cirkvi proti kráľovi Václavovi IV. Za svoj zásadný postoj bol uvrhnutý do povestnej pražskej mučiarne 20. 3. 1393. Po neľudskom vypočúvaní mučeniu podľahol. V noci jeho mŕtve telo hodili z mosta do Vltavy a našli ho až 17. apríla 1393. Traduje sa, že pri vypočúvaní a mučení kráľ od neho žiadal vyzradiť spovedné tajomstvo kráľovnej Žofie, čo on odmietol.

Je uznávaný ako mučeník 15. storočia a je patrónom českej zeme. V roku 1719 bol blahorečený a r. 1725 bol svätorečený. Jeho kult sa rozšíril v 17. a 18. storočí. Uctieva sa ako: ochranca spovedného tajomstva, ochranca vôd a prírodných pohrôm, príhovorca proti suchu, je patrónom pltníkov, lodníkov a mlynárov.

Medzi hlavné atribúty patria: krížik s korpusom Krista, štóla, palmová ratolesť (symbol mučenia), päť hviezd okolo hlavy má symbolizovať päť písmen latinského slova TACUI (mlčal som) a oblečenie (klerika, ročeta, almuca, štóla a biret - na hlavu).

Jeho sviatok pripadá na 16. mája (oktáva 16. - 23. 5.). V tom čase sa aj u nás v minulosti konali procesie k tejto soche. V modlitbách sa vyprosovalo za dažď, dobrú úrodu a ochranu pred živelnými pohromami.

Rudolf Horňák

„Kto nepozná Písmo, nepozná Krista“

(sv. Hieronym, 4. storočie)

Keď som v jubilejnom roku 2000 navštívila Sixtínsku kaplnku, obrátila sa na mňa jedna spolupútnička s akousi výčitkou, že my, katolíci, poznáme Bibliu oveľa menej ako bratia evanjelici. Povedala to preto, lebo jej nič nehovorili biblické výjavy zdobiace steny a strop tejto nádhornej kaplnky. Asi mala pravdu. A nezostáva iné ako pripomenúť, že si za to môžeme sami.

Ťažko nájsť domácnosť, kde by nemali Bibliu. Ešte ťažšie je nájsť domácnosť, kde ju pravidelne čítajú. A úplne nemožné je predstaviť si človeka, ktorý keď dostane list, odloží ho neotvorený. O čo viac, ak ide o list ľúbostný...

V snahe priblížiť Bibliu mladým ľuďom sa už niekoľko rokov na Slovensku organizuje biblická olympiáda pre žiakov základných a stredných škôl. Zapojili sa do nej aj naše dievčatá – šiestiačky Martina Siváková, Lucia Jantošovičová a Katka Liptáková, pripravoval sa s nimi aj Tomáš Harničár.

Dievčatám sa darilo, ako víťazky dekanátneho kola postúpili do diecézneho kola v Žiline, kde v silnej konkurencii obsadili pekné 6. miesto. Ale aj keby neboli dosiahli takýto výsledok, som si istá, že chvíle strávené pri štúdiu Božieho slova sú vynikajúco využitým časom. A ak sú to chvíle prežívané v spoločenstve, ešte lepšie. Aj tu platia Ježišove slová: „Kde sú dvaja alebo traja v mojom mene, tam som aj ja uprostred nich.“

Pred súťažou nám pripomenuli jednu dôležitú pravdu. Je rozdiel niečo o niekom vedieť a niekoho poznať. Poznávame totiž srdcom a skutočne poznať môžeme iba toho, koho milujeme. Poznanie a láska teda kráčajú spolu. Som rada, že sme sa na cestu poznávania vydali, a verím, že v budúcnosti sa pridajú ďalší, aj keď je to cesta niekedy dosť náročná. To si dievčatá overili pri štúdiu Evanjelia podľa Matúša, Prvej knihy kráľov a Druhej knihy kráľov.

Existuje jedna zásada: „Čím viac pracujeme s Písmom, tým viac pracuje Písmo s nami.“ A možno by ste aj sami dokázali doplniť vetu: „Nielen z chleba žije človek...“

Katarína Masaříková

Možno trochu pre poučenie alebo pre zaujímavosť uvádzame na nasledujúcej strane niektoré zo súťažných otázok dekanátneho kola. Úspešným riešiteľom už teraz blahoželáme.

Správne odpovede: 1b, 2a, 3b, 4b, 5a, 6c, 7b, 8b, 9c, 10b, 11a, 12c, 13c, 14a, 15c, 16b, 17c, 18b, 19a, 20a

1. V znaku evanjelistu Matúša je:

- a) lev   b) človek   c) býk

2. Evanjelista sv. Matúš bol pôvodným povoláním:

- a) mýtnik   b) rybár   c) tesár

3. Kto nepatril do Ježišovho rodokmeňa?

- a) Izák   b) Ezau   c) Šalamún

4. Koľko košov zvyšných odrobín nazbierali pri 2. zázračnom rozmnožení chleba?

- a) 5   b) 7   c) 12

5. Ježiš uzdravil slepých pri Jerichu. Koľko slepcov sedelo pri ceste?

- a) 2   b) 3   c) 4

6. Akej farby bol plášť, do ktorého obliekli Ježiša pri korunovaní trní?

- a) karminovej   b) cyklámenovej   c) šarlátovej

7. Prečo dostal Boží Syn meno Ježiš?

- a) lebo bude Boh s nami
b) lebo vyslobodí ľud z hriechov
c) lebo je Božím Synom

8. V ktorej rieke krstil Ján?

- a) Eufrat   b) Jordán   c) Nil

9. Prečo nemohli učeníci uzdraviť chlapca, ktorý bol námesačný, veľa trpel a často padal do ohňa a do vody?

- a) zle sa modlili
b) mali strach
c) mali malú vieru

10. Čo znamenajú Ježišove slová na kríži „Ele, Eli, lema sakthani“?

- a) Eliáš, príď mi na pomoc!
b) Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?
c) Pane Bože, neopúšťaj ma!

11. Ktoré dve ženy prišli k hrobu po Ježišom zmŕtvychvstání podľa Matúšovho evanjelia?

- a) Mária Magdaléna a iná Mária
b) Mária Magdaléna a Salome
c) Jana a iná Mária

12. Pán Ježiš robil výčitky mestám, v ktorých vykonal najviac zázrakov. Boli to:

- a) Kafarnaum a Betsaida
b) Korozaím a Betlehem
c) Korozaím a Betsaida

13. V ktorej oblasti Izraela začal Ježiš svoje pôsobenie?

- a) v Júdske   b) v Samárii   c) v Galilei

14. Šalamún staval chrám

- a) 7 rokov   b) 17 rokov   c) 27 rokov

15. Kráľ Jeroboam bol:

- a) syn kráľa Šalamúna
b) syn kráľa Dávida
c) sluha kráľa Šalamúna

16. Kto pomazal Šalamúna za kráľa?

- a) prorok Nátan   b) kňaz Sadok   c) kráľ Dávid

17. Ktorý kráľ chcel usmrtiť proroka Eliáša?

- a) Zamri   b) Šalamún   c) Achab

18. V akej podobe sa zjavil Boh prorokovi Eliášovi na vrchu Horeb?

- a) v ohni   b) v tichom vánku   c) vo víchrici

19. Keď sa za čias kráľa Herodesa v judejskom Betleheme narodil Ježiš, prišli do Jeruzalema mudrci od východu a pýtali sa:

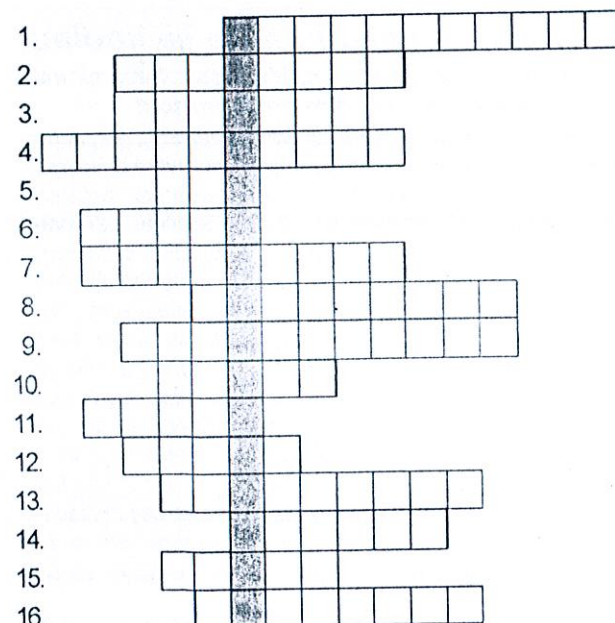
- a) Kde je ten novonarodený židovský kráľ?
b) Kde je ten židovský kráľ, ktorý sa má narodiť?
c) Kde je ten novonarodený Mesiáš?

20. V evanjeliu podľa Matúša sú spomínané dve udalosti zázračného nasýtenia. Pri prvom bolo prítomných ..... mužov, pri druhom ..... mužov:

- a) 5000/4000   b) 5000/3000   c) 3000/4000

? Kto komu povedal slová, ktoré sa ukrývajú v tajničke? ?

1. Zázrak, ktorý Pán Ježiš vykonal na mori.
2. O aké zrnó ide v podobení, ktoré znázorňuje rozvoj Božieho kráľovstva?
3. Kto vyriekol slová: „Pane, nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu, ale...“
4. Radosná zvesť, radostné posolstvo.
5. Druhý kráľ Izraela, Šalamúnov otec, z rodu ktorého pochádza Ježiš Kristus.
6. Veľký prorok v Izraeli.
7. Ako sa volala záhrada, v ktorej sa Ježiš modlil pred svojim zajatím?
8. Koľko rokov panoval Dávid nad Izraelom?
9. Muž, ktorý hlásal v Júdskej púšti: „Robte pokánie, lebo sa priblížilo Božie kráľovstvo.“
10. Krajina, do ktorej Jozef a Mária utiekli pred Herodesom.
11. Meno proroka, ktorý pomazal Šalamúna za kráľa.
12. Meno apoštola, ktorý zradil Ježiša.
13. Mesto, do ktorého Ježiš slávnostne vstúpil na Kvetnú nedeľu.
14. Meno apoštola, brata Šimona Petra.
15. Kňaz, ktorý spolu s prorokom pomazal Šalamúna za kráľa.
16. Miesto, kde Ježiš v sobotu uzdravil človeka s vyschnutou rukou.

O ŠKOLE PO ŠKOLE

Matematická Pytagoriáda 2004

Spolu 237 žiakov 3. - 8. ročníka sa na našej škole zapojilo do 25. ročníka matematickej súťaže Pytagoriáda. Základné - školské kolo sa konalo 9. a 10. februára 2004. Najlepšie výsledky v jednotlivých ročníkoch dosiahli títo žiaci:

3. ročník:
1. Monika Porubanová, 3. B
  2. Andrej Sivák, 3. B
  3. Martina Kollárová, 3. A
  4. Lukáš Konečný, 3. A
  5. Tatiana Santová, 3. A
  6. Peter Tomík, 3. A
4. ročník:
1. Michal Sýkora
  2. Tomáš Santa
  3. Zdenko Bajza
  4. Michal Bočák
  5. Marcel Sládok
  6. Martin Vilček
5. ročník:
1. Lukáš Červeňan, 5. A
  2. Michal Ďurači, 5. A
  3. Mária Rástočná, 5. A
  4. Martin Rástočný, 5. A
6. ročník:
1. Lukáš Mikolášek, 6. A
  2. Martina Siváková, 6. B
  3. Petra Martinková, 6. B
7. ročník:
1. Veronika Porubanová, 7. A
  2. Martina Svatíková, 7. A
  3. Jana Danková, 7. B
  4. Jozef Halgoš, 7. B
  5. Jakub Kováč, 7. A
8. ročník:
1. Adriana Juričková, 8. B
  2. Juraj Beták, 8. B
  3. Jakub Mikulecký, 8. A
  4. Denisa Richtárechová, 8. B

Čítame mladším kamarátom

Dňa 14. 4. 2004 sa už po druhýkrát na našej škole odohrala zaujímavá akcia pod názvom Čítame mladším kamarátom. Takmer všetci žiaci 8. B triedy sa rozdelili na skupiny a čítali mladším žiakom z prvého stupňa rozprávky, dávali im hlavolamy, tajničky, súťaže a iné úlohy, ktoré poskytovali zábavné učenie. Na túto akciu sme sa pripravovali veľmi usilovne. Zháňali sme informácie, kde sa dalo. Od vyučujúcich na prvom stupni, od kamarátov, rodičov, skrátka všade. Naša skupinka v zložení Adriana Juričková, Pavlína Husárová, Simona Fábiková, Ján Alakša a Tomáš Jambor bola v 2. A triede.

Spočiatku boli deti vystrašené a netušili, čo sa deje. No potom si spomenuli na minulý rok, keď sme boli u nich na hodine. Najskôr sme prečítali deťom rozprávku. Boli ticho a so záujmom počúvali. Po prečítaní rozprávky sme si spolu zopakovali, o čom vlastne bola. Na rad prišla tajnička. Mysleli sme si, že je pre nich ťažká, ale mylili sme sa, lebo všetci sa stále hlásili a z toho sme boli veľmi milo prekvapení. Keďže nás pani učiteľka informovala, že sa učia o povolaniach a rozdeľovaní slov na slabiky, pripravili sme pre nich niekoľko obrázkov, na ktorých boli povolania. Deti boli bystré a vedeli odpovedať na každú otázku, ktorú sme im položili. Nakoniec sme im rozdali maľované čítanie a deti mali rozdeľovať slová na slabiky. Na rozlúčku sme im prispeli maľovankou, ktorú museli najskôr vypočítať, aby mohli vyfarbovať. Myslím si, že sa im to páčilo, a preto by sme to skúsili aj o rok. Podobné akcie sa konali aj v ostatných triedach. Žiakom aj učiteľom sa táto akcia veľmi páčila, o čom svedčia aj chvály, ktoré sme na seba počuli.

Adriana Juričková 8.B

Najúspešnejší žiaci postúpili do okresného kola. V ňom najlepšie obstáli žiaci 6. ročníka, ktorí obsadili dve piate a jedno desiate miesto. Najlepší riešitelia boli odmenení vecnými cenami. Pytagoriádu 2004 organizačne zabezpečovali vyučujúci matematiky na škole.

Mgr. Vladimír Čelechovský

Prečo som sa nepripravila na hodinu

„Ach, včera som sa mala naučiť prďák. Teraz ak ma vyvolá, je po mne, musím rýchlo niečo vymyslieť!“

A už je to tu, pani učiteľka začala vyvolávať: „Tak, koho si dnes vyvoláme? Á, Svatíková, ty tu nemáš dobré známky!“ Začala som sa ospravedlňovať: „Pani učiteľka, prosím, ospravedlňte ma“, ale ona mi do toho skočila: „Žiadne ospravedlňovanie, hovor, čo si sa naučila o vetemici hájne!“ V mysli už hľadám učivo, ale nič som nenašla. Rýchlo povedz, lebo ti dám päťku! hovorila som si. Začala som: „No ... no to vám je ale kus! Raz som išla lesom a tam taká obrovská vetemica a ešte aj syčala! Tá vetemica vám je taká dlhá, že by sa nezmestila ani do mojej tašky. Vetemica môže mať, no nie môže mať, ale má hnedú farbu...!“ „Zuzana, čo to trepeš za nezmysly, veď vetemica je kvet a nie živočích, mala by som ti dať päťku, ale keď si nás tak pobavila, tentokrát ti to prepáčim, ale nabudúce sa prihlásiš!“

Tak sa skončila hodina prírodopisu a ja som bola rada, že som nedostala päťku. Je super, že som si rýchlo niečo vymyslela.

Zuzana Svatíková 6.B

Chcete vedieť, za čo vd'acia naše deti škole?...

- * Za nových kamošov, za dobré telesné a za to, že mi dá aspoň raz ročne na dva mesiace pokoj. (Ondrej Poláček)
- * Škola ma naučila čítať, písať a počítať. V škole sa rada učim. (Vladimíra Zvalená)
- * Za všetko, čo som sa naučila. Mám veľa nových a dobrých kamarátov. Máme dobrú pani učiteľku, ktorá nám všetko dovolí, aj nás toho veľa naučí. (Nikola Mahriková)
- * Škola mi dala múdrosť, usilovnosť, kamarátov a výlety. (Dominik Ježík)
- * Za všetky hodiny, zber a súťaže. (Andrej Sivák)
- * Pani učiteľka sa s nami natrápila a naučila nás čítať, písať a počítať. (Lukáš Stronček)
- * Ďakujem za kamarátky a pani učiteľky. Ďakujem za všetko, čo mám. Chodím do nej rada. (Monika Fabová)
- * Škole vd'acím za výlety. Zažil som srandu. Ďakujem jej za vzdelanie a za pekné chvíle a za to, že spoznávam veci, ktoré som doteraz nepoznal. (Matúš Struhár)
- * V škole je mi dobre už od prvej triedy. Učím sa niekedy dobre a niekedy zle. Ďakujem škole, že ma niečo naučila. (Zuzka Lhotková)
- * V škole je dobre. Naučíme sa písmená, čítať, písať a počítať. Naučíme sa aj dávať pozor. Nájdeme si kamarátov. Dávame pozor, aby sme „necupali“ po tráve a aby sme sa nenakláňali z okna. Naša pani učiteľka je dobrá, všetko nám dovolí. Dáva nám ľahké písomky. Mohla by nám dávať aj ťažšie. (Martinko Vašek)
- * Mne sa škola nepáči. (Dominik Ježík)

Zo školského časopisu ZŠ v T. Tumej Všadebolko

ŠTVORLÍSTOK V BOJKOVICIACH

7. mája ráno 43 detí s vedúcimi a harmonikárom nastúpili do autobusu, ktorý smeroval na Moravu do mestečka Bojkovice. Tu nás čakalo trojdňové hostovanie v rodinách detí súboru Svätlovánek, ktorý bol minulý rok hosťom nášho rodinného medzinárodného festivalu Stretnutie priateľov. Pred kultúrnym domom nás už čakali kamaráti zo Svätlovánka. Srdečne nás privítali vedúce súboru PaedDr. Marie Maňasová a Mgr. Jitka Maštaliřová.

Začal sa známy kolotoč, obliekanie do krojov, česanie, nosenie rekvizít, priestorová skúška, lebo nás čakal spoločný výchovný koncert pre deti materskej a základnej školy. Ponúkli sme divákovi naše najlepšie pásmo, spevy a tance. Prvýkrát v zahraničí vystúpili i deti z prípravky, ktoré zažiarili svojím výkonom. Vystúpenie Štvorlístka sa deťom i učiteľom páčilo. Aj my súboráci sme boli s výkonom spokojní. Po dobrom výkone hor' sa na obed, lebo mnohým sa ozývali žalúdky. Obedovali sme v novej školskej jedálni. Po obede išli deti spoločne na vychádzku do mesta i so svojimi kamarátmi. Vedúce súboru Svätlovánek a ja sme boli prijaté u pána riaditeľa školy, ktorý pozná Trenčiansku Turnú, pretože dlhé roky naše školy spolupracovali. Na našu školu má veľmi pekné spomienky. Bojkovice sú našim partnerským mestom, preto verím, že školy si opäť nájdu k sebe cestu. Veď začala našou návštevou, máme sa čím navzájom inšpirovať, je veľa možností spolupráce. Plánujeme urobiť pre školu spoločný Vianočný koncert a športové akcie. Škola v Bojkoviciach je veľmi dobre vybavená, deti majú veľa možností uplatniť svoj talent v krúžkoch.

Po prechádzke sa deti išli ubytovať do rodín. Táto dôležitá časť dňa sa zaobišla bez plaču, všetci boli v rodinách spokojní. Dlho sme my vedúci bez detí neboli, keďže večer nás čakalo ďalšie vystúpenie. Organizácia Sokol oslavovala 100. výročie svojho vzniku. Náš program sa divákovi veľmi páčil.

Po vystúpení mali deti program v rodinách.

V sobotu nás čakal turnaj v kolkoch. Boli vytvorené zmiešané družstvá. Niektoré deti sa s touto hrou stretli po prvý raz. Napriek tomu, že guľa bola ťažká, pekné úspechy mali naše menšie deti. Deti dostali za svoje športové výkony medaile a sladkosti. Po obede v rodinách sme sa vybrali na akciu Brodský máj do Uherského Brodu, kde sme spoločne so Svätlovánkom vystupovali. Na tejto akcii bola tombola, v ktorej mali naše Štvorlístky šťastie, pretože vyhrali pekné a hodnotné ceny. A večer sa začala spoločná zábava detí, rodičov a vedúcich. Bojkovické maminy napiekli, urobili chlebičky, pripravili chutné občerstvenie. Dobrá hudba, metlový tanec a tanečné kreácie všetkých detí nás utvrdili v tom, že deti sa skamarátili, dobre sa spolu zabávali, bolo nám spolu výborne.

Ráno sme sa rozlúčili s rodinami, ktorým sme poďakovali za starostlivosť. Obidva súbory spoločne cestovali do ZOO v Lešnej. Tu sa deti rozprchli so svojimi kamarátmi a my s tými najmenšími sme v pohode prešli cez zaujímavé trasy so zvieratkami, sledovali sme i rastlinstvo, ktoré je tu bohaté na druhy, a obdivovali sme májovú kvetenu.

S našimi priateľmi zo Svätlovánka sme sa rozlúčili, poďakovali sme za bohatý program, ktorý nám pripravili, a my sme sa ešte vybrali na zámok do Vizovic, kde sme si prezreli jeho priestory s bohatým nábytkom a výzdobou. Počas májovej búrky sme už sedeli v autobuse – smer Trenčianska Turná. K pohode celého zájazdu prispel aj pán šofér Vladimír Ježík, ktorý mal s našimi deťmi trpezlivosť, lebo Štvorlístkari sú veselá chasa. Všetky deti si zaslúžia pochvalu za vzorné správanie a príkladnú reprezentáciu školy i obce.

Ďakujem Bc. Renáte Oravcovej a Ing. Róbertovi Ranincovi za ochotu venovať našim deťom svoj voľný čas a obetovať sa pre dobrú vec.

PaedDr. Beáta Sabová, vedúca súboru

KNIŽNÉ NOVINKY MIESTNEJ KNIŽNICE

Wok. Bratislava: Slovart, 2003; 199,- Sk
Metóda prípravy jedla vo Woku je jedinečná a neodmysliteľná od orientálnej kuchyne. Predstavuje rýchle, zdravé, chutné a pestré varenie.

Gregory, P.: Zabudnuté deti Henricha VIII. Bratislava: Remedium, 2003; 399,- Sk
O Henrichovi VIII. sa zvykne hovoriť, že bol zároveň posledným stredovekým a prvým novovekým anglickým kráľom. Zložitost' epochy, v ktorej žil a vládol, sa však sotva vyrovná komplikovanosti jeho manželského a milostného života.

Towsendová, S.: Tajný denník Adriana Mola. Bratislava: Mladé Letá, 2003; 169,- Sk
Dôvtipom sršiaci mladík zápasí s problémami každodenného života.

Papucsek, G.: Peštiansky perkelt. Bratislava: Ikar, 2003; 179,- Sk.

Heller, J.: Záverečná. Bratislava: Ina. 159,- Sk
V románe sa opäť stretneme so známymi postavkami románu Hlava XXII. Medzičasom zostarli, no nie vždy zmúdreli.

Frenchová, N.: Až pod kožu. Bratislava: Ikar, 2003; 219,- Sk
Trom ženám posielala desivé listy a sľubuje im, že ich životy ukončí násilným spôsobom.

Literatúra pre dospelých:
Veža bláznov, Siete pavučín, Príliš smutná vdova.

Literatúra pre mládež:
Tatranské rozprávky, Rozprávky a bájky, Pinocchiove dobrodružstvá, Harry Potter 5, Školská encyklopédia matematiky, Slovenčina na dlani, Maturitné otázky z angličtiny.

Počet obyvateľov: 2 709
Z toho muži: 1 346 • ženy: 1 363

Do 6 rokov: 173
Od 6 do 18 rokov: 391
Od 18 do 30 rokov: 568
Od 30 do 40 rokov: 410
Od 40 do 50 rokov: 352
Od 50 do 60 rokov: 330
Nad 60 rokov: 485

3. 4.

Mgr. Peter Zajac - Jarmila Musilová
T. Turná - Jeseník, ČR

17. 4.

L'ubomír Majčík - Monika Orságová
T. Turná - T. Turná

24. 4.

Michal Poruban - Jana Malcová
T. Turná - Ivanovce

24. 4.

Martin Vlk - Zuzana Fedorková
Trenčín - T. Turná

Viktória Závodská, č. d. 33
Klára Oravcová, č. d. 130
Soňa Kulichová, č. d. 279
Alexandra Mikušová, č. d. 893

Lukáš Čučo, č. d. 439
Tomáš Čučo, č. d. 439
Marta Čučová, č. d. 439
Peter Meravý, č. d. 82
Rastislav Straka, č. d. 829

Robert Fiačan, č. d. 829
Daniela Mojžišová, č. d. 484
Pavol Sládko, Ing., č. d. 100

Agnesa Svrbíková, č. d. 496

Blahoželáme jubilantom, ktorí oslávili
životné jubileá od 1. 5. - 30. 6. 2004

Božena Husárová, č. d. 148
Marek Škultéty, č. d. 316
Ján Martinka, č. d. 344
Marta Fábiková, č. d. 462
Martin Božík, č. d. 509
Vladimír Vavruš, č. d. 545
Miroslav Hudek, č. d. 559
Michal Poruban, č. d. 667
Michal Sloboda, č. d. 682
Tomáš Kováč, č. d. 963

Róbert Puna, č. d. 34
Martin Majčík, č. d. 112
Janka Chovancová, č. d. 113
Daniela Sýkorová, č. d. 344
Branislav Brezán, č. d. 349
Michal Bulko, č. d. 372
Sandra Marcinátová, č. d. 506
Michal Sýkora, č. d. 519
Monika Porubánová, č. d. 667
Zuzana Martinková, č. d. 674
František Beták, č. d. 762
Erika Hrnčárová, č. d. 948
Martina Lopatková, č. d. 961

Miroslava Filáčková, Mgr., č. d. 31
Martina Ranincová, č. d. 256
Pavol Vavruš, č. d. 354
Mária Husárová, č. d. 360
Stanislava Fabová, Mgr., č. d. 492
Martina Lazová, č. d. 585
Markéta Michalcová, č. d. 693
Marián Fero, č. d. 702
Martin Ondříška, č. d. 712

Martina Hauptvogelová, MUDr., č. d. 117
Jozef Bečka, č. d. 131
Lenka Bečková, č. d. 131
Peter Vašek, č. d. 199
Stanislav Danko, č. d. 291
Pavol Belobrad, č. d. 330
Ivana Zacharová, Ing., č. d. 337
Hana Šuleková, č. d. 484
Marcela Porubánová, č. d. 515
Martina Kulichová, č. d. 576
Mária Rábeková, č. d. 627
Maroš Vanko, č. d. 728
Jana Nezníková, č. d. 827
Karol Žáčik, č. d. 896

Marta Rybaničová, č. d. 44
Miroslav Šebán, č. d. 143
Peter Opatovský, č. d. 147
Miroslav Zachara, Ing., č. d. 337
Róbert Lacko, Ing., č. d. 860
Renáta Zajacová, č. d. 938
Miriam Mikulová, č. d. 956

Milada Husárová, č. d. 6
Miroslav Horňák, č. d. 253
Vladimír Husár, č. d. 304
Mária Brezanová, č. d. 349
Dana Porubánová, č. d. 376
Anna Fortunová, č. d. 412
Peter Boleček, Ing., č. d. 480
Zlata Čáčková, PaedDr., č. d. 620
Gabriel Palák, č. d. 802
Monika Rogovská, č. d. 881
Iveta Hlávková, č. d. 954

Blahoželáme

Anna Vašková, č. d. 314
Anna Orságová, č. d. 550
Danka Santová, č. d. 577
Jozef Lazo, č. d. 585
Janka Mahríková, č. d. 892

Marta Ježíková, č. d. 17
Elena Pelechová, Ing., č. d. 950

Mária Mikolášková, č. d. 238
Bohuš Vavruš, č. d. 354
Viliam Dohál, č. d. 708

Emília Škúcirová, č. d. 309
Jozef Húdek, č. d. 429
Božena Mahríková, č. d. 523
Helena Siváková, č. d. 553

Anna Husárová, č. d. 260
Pavel Horňáček, č. d. 493
Jozef Boleček, č. d. 560

Anna Juríčková, č. d. 563
L'udevít Mikula, č. d. 929
Anna Kováčová, č. d. 963

František Husár, č. d. 59
František Červeňan, č. d. 262
Ján Červeňan, č. d. 398
Paulína Hrnčárová, č. d. 893

Jozefa Hudeková, č. d. 471

Jubilejné sobáše, uzatvorené
od 1. 5. - 30. 6.

5. 5. Peter Bednárík - Katarína Sedláková
T. Turná - Krivosúd-Bodovka
19. 5. Milan Čupalka - Mária Šamáková
Dolná Poruba - T. Turná
23. 6. Ing. Martin Lazo - Eva Slobodová
T. Turná - T. Turná

12. 5. Vladimír Beták - Bohuslava Filípková
T. Turná - Trenčín
2. 6. Jozef Béreš - Anna Ondrušková
Pečeňany - T. Turná

18. 5. Vladimír Orság - Gabriela Mikolášková
T. Turná - T. Turná
1. 6. Stanislav Fero - Gabriela Červeňanová
T. Turná - T. Turná

Anna Ježíková, matrikárika

ŽIJÚ MEDZI NAMI

PODÁVALA NIELEN CHUTNÉ JEDLÁ, ALE AJ PRVÚ POMOC

Do kuchyne ma zavolali a takto mi povedali:

*„Páni, panie a detičky, aj vy, rozmilé družičky!
Tu sa nesie polievka, je v nej kohút aj sliepka,
chutné, drobné rezance, z husi droby, melence.
Ale pozor na kostičky, na krídelka,
na nožičky, by vám v hrdle nezostali
a paru vám nepripchali.
Mäso oberte si nožom
a kosti ponechajte mužom.“*

Veselá myseľ, vtip, zmysel pre žart, tvorivosť, húževnatosť a záujem poznávať nové veci, ľudí a svet charakterizujú osobnosť našej rodáčky, obyvateľky, pani Anny Orságovej, rod. Vaškovej. Viac ako tridsať rokov pripravovala chutné jedlá pre naše deti v škôlkarskej kuchyni, ale i na svadobných hostinách a kurzoch varenia a pečenia. Jedlá, ktoré špeciálne prichucovala svojím nenapodobiteľným humorom, dobrou náladou a pokojom. Jej meno s uvedením rôznorodých verejných aktivít nachádzame nielen v obecnej kronike, ale aj v kronike Červeného kríža a Jednoty SD. Keďže mnohí z mladšej, ba i strednej generácie si nie vždy vedia vybaviť v pamäti jej život v súvislosti so službami obci, navštívili sme ju, aby sme spoločne zaspomínali na časy nedávnominulé.

• Pani Orságová, ako si spomínate na svoje detstvo?

Narodila som sa v Trenčianskej Turnej v roku 1926. Po skončení ľudovej školy som bola niekoľko rokov matkinou pravou rukou v domácnosti, pretože som bola druhé z jedenástich detí v našej rodine. Do vienka mi bola daná, tak ako aj mojej mame, chýrnej obecnej kuchárke, chuť prinášať ľuďom dobrú chuť dobrým jedlom. Ako šesťnásťročná som sa už zvrátila okolo sporáka v rodine hostinského Ježíka, kde som slúžila dva roky. Potom nasledovali dva roky služby na fare u maminho brata Františka Martinku, rímsko-katolíckeho kňaza v Lomničke na Spiši.

V roku 1948 som sa vydala za Jána Orsága. V manželstve sa nám narodili traja synovia. Toho času žijeme v spoločnom dome s najmladším synom Ladislavom a jeho rodinou. Dvaja starší synovia, Vladimír a Maroš žijú so svojimi rodinami taktiež v obci, ba aj moje vnučky aj po vydaji zostali verné našej obci a žijú tiež tu. Pomáhala som pri výchove siedmich vnúčat a dvoch pravnúčat.

• Ako si spomínate na roky, keď robota, ako sa hovorí, pod rukami horela?

Môžem povedať, že robota nebola pre mňa iba povinnosťou či životnou nutnosťou, ale hlavne potešením a sebauspokojením. Nepoznala som, čo je to nuda alebo ničnerobenie. Aj počas rokov materských povinností pri výchove svojich detí som okrem bežných domácich povinností vymýšľala a tvorila niečo, čo mi prinášalo radosť a potešenie. Boli to naj-

mä rozličné ručné práce, z ktorých dominovalo vyšívanie. Vyšivala som obrusy, obrúsky, obrazy aj obrázky s rozličnými námetmi. (Dnes zdobia interiér jej domu, ale aj domov jej detí - pozn. red.)

V roku 1961 som nastúpila ako kuchárka v materskej škole spolu s pani Annou Chovancovou. Po piatich rokoch predpísanej praxe som si urobila výučný list v odbore kuchárka. Škôlkarom sme s pani Chovancovou zostali verné až do odchodu na dôchodok, ktorý som si značne predĺžila, pretože život bez detí a kuchyne som si nevedela predstaviť.

• Vaše kuchárske umenie bolo známe i v okolí, kde všade ste ho uplatňovali?

Boli to najmä svadobné hostiny, kde som bola hlavnou kuchárkou. Varila som takmer na 150 svadbách v obci i v blízkom či vzdialenejšom okolí. Niekedy som varila aj na dvoch svadbách naraz, takže 150 - 160 hostí nebolo zvláštnosťou. Vedomosti a zručnosti som rozdávala účastníkom kurzov varenia a pečenia, ktoré sa v obci poriadali pravidelne a mali medzi občanmi značný záujem.

• Mali ste aj iné záľuby ako bolo varenie, pečenie či ručné práce?

Áno, veľkou radosťou mi bolo byť užitočná aj iným ľuďom. Táto skutočnosť ma inšpirovala k práci v MO ČK. Červený kríž pracoval v obci veľmi aktívne už v šesťdesiatych rokoch pod vedením Jozefíny Porubánovej a Ľudmily Klenovej. Absolvovala som viaceré školenia Červeného kríža. Takmer tridsať rokov som pracovala ako dobrovoľná sestra, bola som i veliteľkou zdravotnej družiny. Organizovali sme aj mnohé športovo-branné hry pre deti zo ZŠ.

• Zachraňovali ste niekedy život v praxi?

Môžem povedať, že áno, dvakrát. Raz, keď som pracovala ako kuchárka ešte v starej škôlke, pribehla za mnou mladá mamička, bývajúca oproti škôlke a v náručí držala dieťa, ktoré už takmer nejavilo známky života. Nemalo hádam ani rok. Vysvetlila, že dieťa sa počas spánku zamotalo do perinky a pridusilo sa. Suseda matke poradila mňa, keďže vedela, že som sestra Červeného kríža. Začala som s umelým dýchaním, neskôr z úst do úst. Nepamätám si, ako dlho to trvalo. Viem len, že spočiatku to bolo neúčinné. Pokračovala som ďalej. Medzitým zavolali lekárku. Keď prišla, bol už chlapec pri vedomí, dýchal. Druhýkrát som zachraňovala život na svadbe, kde som varila. Bolo to v zime. Jeden zo svadobčanov niesol z pivnice fľašu s pálenkou v koši. Na zľadovatených schodoch sa pošmykol. Poranil

sa na hlavu. Silne krvácal a strácal veľa krvi, všetci kričali a nevedeli mu pomôcť. Pribehl som z kuchyne, pridržala rozrezanú tepnu a poskytla základnú prvú pomoc. Privolaný lekár ho potom odviezol do nemocnice.

• **Okrem práce v Červenom kríži ste sa venovali aj iným verejno-prospešným činnostiam v obci?**

Áno, takmer štyridsať rokov som bola členkou miestnej organizácie Jednoty SD a zároveň i členkou dozorného výboru a kronikárkou. V spolupráci s Jednotou SD som v obci usporiadala niekoľko kurzov varenia, pečenia a šitia. Za aktívnu prácu v Jednote som bola dvakrát odmenená zájazdom do bývalého ZSSR - Petrohrad, Moskva, Tallin a ďalšie mestá. Vtedy sa začali plniť moje tajné túžby

cestovať a poznávať svet a ľudí v ňom. V plnej miere sa mi tieto túžby splnili v deväťdesiatych rokoch, keď som navštívila viaceré európske štáty (Nemecko, Taliansko, Francúzsko, Monako), ale najmä Svätú zem - Izrael.

Pestrá, dynamická, čínorodá bola cesta, ktorou kráčala životom pani Anna Orságová. Jej dnešný život, hoci roky už pribudli, je i naďalej čulý, zmysluplný, so snahou byť naďalej užitočný a prospešný nielen svojim blízkym, ale aj všetkým svojim spoluobčanom.

Ďakujeme Vám, pani Orságová, v mene občanov našej obce za dlhoročné služby a prospešnú prácu, ktorú ste konali pre dobro, spokojnosť a spolužitie našich občanov. Prajeme Vám veľa zdravia a osobnej pohody do ďalších rokov života.

Zhovárala sa Mgr. Marta Fábiková

ZO SPOLKOVÉHO ŽIVOTA

VALNÉ ZHROMAŽDENIE MIESTNEHO ODBORU MATICE SLOVENSKEJ

Dňa 18. apríla 2004 sa konalo Valné zhromaždenie Miestneho odboru Matice slovenskej v Trenčianskej Turnej.

Okrem členov Matice sa ho zúčastnili i pozvaní hostia: akademický maliar Viliam Hornáček a starosta obce Ing. František Ježík. Program valného zhromaždenia bol spestrený vystúpením detí nášho folklórneho súboru Štvorlístok, za čo im srdečne ďakujeme.

Správu o činnosti MO MS predniesla predsedníčka Mgr. Marta Fábiková. Zhodnotila v nej činnosť odboru za obdobie rokov 2001 - 2004, teda obdobie mandátu tohto výboru. Poukázala na nutnosť, že "Matica slovenská je a musí byť jednotou milovníkov národa a života slovenského aj v podmienkach vstupu do EÚ". Pozdravný príhovor k účastníkom predniesol starosta obce Ing. F. Ježík, poďakoval všetkým členom, ktorí upevňujú v obci kultúrne a národné dedičstvo nezištne, s láskou.

K účastníkom valného zhromaždenia sa prihovril i vzácny hosť akademický maliar Viliam Hornáček, ktorý sa vo svojom príhovore obrátil na všetkých tých, pre ktorých je šťastie slovenského národa vlastným šťastím...

Viliam Hornáček, akademický maliar strednej generácie, bytostne sa angažujúci za vznik slobodnej Slovenskej republiky, sa narodil v Bratislave v roku 1950. Napriek tomu však nemôže poprieť (a on sa o to ani nesnaží) svoje korene živé oravskou prírodou a mentalitou tamojšieho ľudu. Vášnivo ľúbi tento kút Slovenska, s láskou sa sem vracia, aby tu hľadal inšpiračné zdroje nielen pre svoju umeleckú tvorbu, ale aj pre národné sebavedomie. Viliam Hornáček je nielen náruživým organizátorom slovenského intelektuálneho života, ale aj jeho tvorcom. Od začiatku vzniku Spoločnosti slovenskej inteligencie Korene (SSI Korene) a Stálej konferencie slovenskej inteligencie Slovakia plus

(SKSI), ktoré vykonávajú záslužnú činnosť na poli rozvoja slovenského národa, je ich predsedom. Zanietenie pre blaho svojho národa sa odrážalo v jeho príhovore k účastníkom zhromaždenia, v ktorom vyjadril kritické pripomienky k súčasnému položeniu národa, hoci máme svoj štát. Poukázal na význam rešpektovania troch kritérií v národnej mentalite: múdrosti, svornosti a vytrvalosti. Vyzdvihol pocit a potrebu zodpovednosti za naše národné bytie a jeho budúcnosť v podmienkach spolužitia v EÚ. Jeho prítomnosť bola pre nás, maticiarov, nielen darom duchovným, ale aj darom vecným, pretože na záver rokovania odovzdal prítomným originálne knižné publikácie o minulosti a prítomnosti slovenského národného života ako dar SSI Korene a SKSI s vlastnoručným podpisom. Touto cestou MO Matice slovenskej v obci pánovi Viliamovi Hornáčkovi ďakuje za účasť na Valnom zhromaždení, jeho prítomnosť značne prispela k pokojnej, ale živej tvorivej atmosfére rokovania.

Prajeme vám do nasledujúcich rokov veľa energie a optimizmu pri napĺňaní svojich cieľov v prospech rozvoja Slovenska a tými i napĺňanie osobnej spokojnosti v živote.

Na Valnom zhromaždení bol zvolený nový výbor MO Matice slovenskej v nasledovnom zložení: Ing. Pavol Ježík, Mgr. Zuzana Balážová (rod. Vašeková), Mgr. Iveta Červeňanová, Mgr. Marta Fábiková, Mgr. Libuša Orságová, Rudolf Horňák (člen dozornej rady), Rudolf Šišovský (člen dozornej rady), Milan Beták (člen dozornej rady).

Doterajšia predsedníčka Mgr. Marta Fábiková sa vzdala funkcie. Za predsedníčku bola novozvoleným výborom zvolená Mgr. Zuzana Balážová. Celkový stav členskej základne MO Matice slovenskej v obci je 122 členov a dvaja kolektívni členovia FS Večernica a DFS Štvorlístok.

Mgr. Marta Fábiková

DO POZORNOSTI DÔCHODCOM

Dňa 28. marca 2004 ustanovujúcou schôdzou začal v našej obci svoju činnosť Klub dôchodcov Trenčianska Turná.

Chcem prostredníctvom našich novín znovu poďakovať starostovi obce Ing. Františkovi Ježíkovi, zástupcovi starostu Mgr. Jaroslavovi Prekopovi a celému zastupiteľstvu obce za krásne priestory, ktoré pre svoju záujmovú činnosť máme k dispozícii. Mám iba jedno veľké želanie, aby tieto krásne priestory neboli len pre chválu obce, ale aby v nich dýchal život, náš život, aby sme sa tu radi stretávali, príjemne, dôstojne - tak, ako to prináleží nášmu veku. Akú formu si zvolíte - či si páni budú chcieť

zahrať karty, dámy vyšívvať alebo pliesť, alebo len si posediť pri šálke kávy či čaju, porozprávať sa, skrátka relaxovať - to už necháme na vás.

Ak bude záujem, chceme organizovať zaujímavé prednášky, kurzy, vychádzky do prírody, zájazdy, spoločenské posedenia, zábavy. Všetka záujmová činnosť záleží od vás, vážení spoluobčania, či budete mať záujem spríjemniť si svoju jeseň života medzi rovesníkmi.

Priestory klubu sú počas letných mesiacov otvorené v pondelok a štvrtok od 15,00 do 17,00 hodiny. O pripravovaných akciách vás budeme informovať vo vývesnej skrinke na budove starej kinosály.

Lubica Bolečková

POD INOVCOM, POD TÝM KOPCOM...

...lúčka zelená... a ešte ďalšie krásne ľudové piesne sa niesli presne o dvanástej hodine napoludnie z kóty najvyššieho kopca v našom okolí - Inovca v sobotu 8. mája 2004. To výbor Únie žien Slovenska v Trenčianskej Turnej zorganizoval už 21. ročník Výstupu oslobodenia na Inovce. Ženy položili tradičnú kyticu orgovánu ku krížu a tichou spomienkou si uctili padlých vo vojne za našu slobodu. Účastníci sa zapísali do našej kroniky i vrcholovej knihy a dostali od nás pamätný list ako spomienku na výstup. I keď nás bolo menej ako po iné roky, bolo to veľmi milé a zmysluplné stretnutie, ktoré sme ukončili opekaním špekáčikov a slaniny, spevom a tancom na inoveckej chate, kde nás zahnal májový dáždík.

Anna Zvalená

EXKURZIA DO OVOCNEJ ŠKÔLKY

V apríli uskutočnil Slovenský zväz záhradkárov na základe požiadavky svojich členov exkurziu do ovocnej škôlky v Ostratiaciach.

Navštívili sme produkčný sad, kde sa pestujú jablone odrody FUJI, ktorá je rezistentná voči múčnatke a chrastovitosti. Stromy sa pestujú vo forme teraz propagovaného štíhleho vretena. Prítomný odborník nás oboznámil, ako sa tento tvar strihá a koľko a aké chemické prostriedky sa používajú. Toto závisí od počasia a vývinu škodcov a snažia sa ho minimalizovať. Po názornej ukážke sme sa presunuli do časti, kde sa jablká a hrušky uskladňujú v klimatizovaných skladoch. Ovocie tu vydrží až do novej úrody. Sklad sa ale po otvorení musí spracovať. Ovocie 1. triedy sa predáva do obchodného reťazca a ovocie, ktoré veľkostne nezodpovedá norme, spracúvajú vo vlastnom zariadení. V prísne čistom

prostredí vyrábajú dva druhy muštov. Trojdňový, ktorý vydrží, ako je zrejme z názvu, presne tri dni, pretože nie je tepelne a chemicky spracovaný. Úprava spočíva len v čírení. Druhý sa chemicky a tepelne spracuje a vydrží až jeden rok. Obidva sme mohli ochutnať zdarma v ich predajni. Ovocie, ktoré veľkostne a vzhľadovo nie je možné spracovať, spracúvajú na kvas, ktorý po prekvasení destilujú. Destilujú nie rmut z postrúhaného ovocia, ale vylisovanú a prekysnutú šťavu. Destilát je jemný a lahodný, o čom sme sa mohli na ochutnávke presvedčiť. Za veľmi výhodných cenových podmienok sme mohli nakúpiť jablká pre osobnú spotrebu z ôsmich druhov. Členovia SZZ, ale aj občania - nečlenovia si nakúpili ovocné stromčeky a tiež výpecky do okrasnej záhrady. K dispozícii sú tu hnojivá i nástroje do záhrady. Chybou akcie bolo to, že sa jej zúčastnilo len 25 ľudí. Tento nezájum potom odrádza organizátorov od podobných akcií.

Vladimír Orság

Z POĽNOHOSPODÁRSTVA

VSTÚPILI SME DO EURÓPSKEJ ÚNIE

Máme za sebou vstup do Európskej únie, stali sme sa jej právoplatnými členmi. Dnes si kladieme otázku, či sme na túto skutočnosť pripravení. Medzi poľnohospodármi zaznievajú pesimistické, ale aj optimistické hodnotenia. Ktoré z nich budú pravdivé? To dnes nevie nikto zodpovedne povedať. Až každodenný život nám ukáže, ako sme boli na tento vstup skutočne pripravení. V konečnom dôsledku je dôležité, ako sa nám podarí uplatňovať pravidlá únie, aké konkurencieschopné poľnohospodárstvo vytvoríme. Táto ľarcha leží hlavne na pleciah samotných pracovníkov rezortu. Právom však očakávame pomoc od našich politických predstaviteľov, ktorí to majú v rukách, dať nám možnosť súťažiť s ostatnými členmi EÚ ako rovnocenní partneri. Pri dotáciách, ktoré zodpovedajú len 50 % dotácií poskytovaných starým členským krajinám EÚ, je to sotva možné. Pri súčasných odbytových cenách za naše produkty skoro nemožné.

V uplynulých rokoch aj medzi poľnohospodárskymi podnikmi dochádzalo k veľkej diferenciácii. Časť podnikov upevnila svoje ekonomické postavenie, prevažná časť však balansuje z roka na rok nad ekonomickou priepasťou.

Poľnohospodárstvo je v našej krajine v dôsledku doterajšej agrárnej politiky v zlom stave, potrebuje pomocnú ruku, iba tak sa môže pevne postaviť na nohy. Osobne verím, že na našom poľnohospodárskom družstve sa nám podarí úspešne prejsť touto nepochybne historickou udalosťou a zaradiť sa medzi tých, ktorí majú svoje miesto v nových spoločensko-ekonomických podmienkach. Spoliehame sa na kvalitu našich ľudí, na ich uvedomenie si spoluzodpovednosti za osud svojho podniku.

Od EÚ očakávame, že nám vytvorí rovnocenné podmienky podnikania na celom európskom trhu. Myslíme si, že o tom aj EÚ je. V súčasnosti má však naše poľnohospodárske družstvo pred sebou nový hospodársky rok, ktorý sa začína

nástupom jarných prác. Vo februári sme zhodnotili na členskej schôdzi rok predchádzajúci. Pri hodnotení sme museli konštatovať, že rok 2003 bol jeden z najhorších rokov z dvoch hľadísk:

1. Klimatické podmienky boli v dôsledku sucha nepriaznivé, čo malo podstatný dopad na rastlinnú výrobu. Naše očakávania nesplnili nosné plodiny, a to obiloviny, olejiny a krmoviny, kde sme zozbierali úrodu podstatne nižšiu oproti predpokladom. Len cukrová repa a chmeľ sa s nepriazňou počasia vysporiadali a čiastočne znížili výpadok produkcie rastlinnej výroby.

2. Pri realizácii produktov živočíšnej výroby nastal taký vysoký pokles cien, že mlieko, hovädzie a bravčové mäso sme celý rok realizovali za nižšie ceny, ako boli výrobné.

Tieto skutočnosti sa podpísali pod to, že poľnohospodárska výroba v roku 2003 vykázala stratu. Obchodná činnosť a predaj nevyužívaného majetku kompenzovali stratu z poľnohospodárskej výroby a celý podnik za rok 2003 vykázal zisk 1 277 tis. Sk. V priebehu roku sme pozornosť venovali aj riešeniu zložitých vzťahov družstva k členom a oprávneným osobám. Cítíme, že táto citlivá otázka nie je dostatočne právne ošetrená. Našou snahou je v zmysle súčasne platných zákonov riešiť každý členský alebo nájomný vzťah.

V minulom roku sme zamestnávali 82 osôb v trvalom pracovnom pomere, v členskej základni sme evidovali 159 členov.

Naše predsavzatia pri vstupe do EÚ je vyrovnať sa vyspelým západným krajinám v technickej a technologickej úrovni, kde cítime najväčšie zaostávanie. Pre splnenie tohto cieľa sme využili možnosti predvstupového fondu SAPARD na nákup novej poľnohospodárskej techniky a uchádzame sa aj o prostriedky z ďalších dostupných fondov.

Prácu poľnohospodára si v EÚ vážia. Chceme veriť, že aj naša práca bude spoločensky docenená a postavená v spoločnosti na úroveň, ktorú si právom zaslúži.

Ing. Anton Marko

LUDIA • ROKY • UDALOSTI

Máj 2004

1. 5. 1863 + Regalát Karol Kučera, OFM - profesor, kazateľ, turniansky rodák
1904 † Antonín Dvořák - český hudobný skladateľ svetového mena
1915 + František Martinka - kňaz, prenasledovaný, turniansky rodák
2. 5. 1519 † Leonardo da Vinci - veľký taliansky maliar, sochár, architekt, matematik
4. 5. 1869 † Juraj Holček, SchP. kňaz, národný a kultúrny pracovník
1919 † gen. Milan Rastislav Štefánik - astronóm, vedec, politik, zakladateľ ČSR
6. 5. 1859 † Alexander von Humboldt - nemecký prírodovedec a cestovateľ
1913 + František Červeňan - predseda JRD 1956-58, predseda MNV 1957-60
8. 5. Medzinárodný Deň Červeného kríža
9. 5. 1854 † Michal Rešetka - kňaz, editor, spisovateľ, zberateľ kníh a rukopisov
11. 5. 1789 † Ján Chrastina - historik, vydavateľ kalendárov
1869 † Juraj Haulík - kardinál, arcibiskup, slovenský národný buditeľ
1904 + Salvator Dalí - španielsky surrealistický maliar
1919 + ThDr. Felix Litva, SJ. - univerzitný profesor, národný a kultúrny pracovník
1929 † Rev. Jozef Murgaš - slovenský vynálezca rádiotelegrafie, maliar
14. 5. 1779 † Štefan Pribiš, OFM - rodák z Rozvázdz
15. 5. Medzinárodný Deň rodiny
1859 + Pierre Curie - francúzsky fyzik, nositeľ Nobelovej ceny
16. 5. 1984 † Janko Silan - kňaz, básnik katolíckej moderny
17. 5. 1858 † Ján Krátky - kňaz, turniansky rodák
1959 † Ján Hála - český maliar pôsobiaci na Slovensku
18. 5. 1874 † Gašpar Fejérpatoky-Belopotočský - osvetový pracovník, vydavateľ, divadelník
1929 + PhDr. Katarína Habovštiaková - zaoberá sa jazykovedkou a národopisom
19. 5. 1899 † Július Plošic - kňaz, národný buditeľ, protialkoholický pracovník (+ 22. 5. 1819)
20. 5. 1799 + Honoré de Balzac - francúzsky realistický spisovateľ
1879 † Peter Michal Bohúň - maliar, litograf, výtvarný pedagóg
21. 5. 1802 + Anton Klobucký - turniansky farár 1840 - 1848
1879 + Gustáv Mallý - akad. maliar, pedagóg, priekopník slovenského moderného maliarstva
22. 5. 1862 + Ján Urban Šimko - organista a správca školy 1893 - 1922
1924 + Charles Aznavour - francúzsky herec a šansonier
23. 5. 1929 + PhDr. Daniel Michaeli - herec, dramaturg
24. 5. 1974 † Duke Ellington - jeden z najväčších džezových hudobníkov
28. 5. 1929 + Ivan Rumanovský - režisér a filmový historik
29. 5. 1749 + Ján Rosinský - kňaz, národný buditeľ, zakladateľ Slovenského učeného tovaríšstva
31. 5. 1809 † Jozef Haydn - rakúsky hudobný skladateľ

Jún 2004

1. 6. Medzinárodný Deň detí
1784 Vznik Generálneho seminára v Bratislave
1979 † Ján Kadar - významný slovenský režisér, pedagóg na Academy of Art in USA
2. 6. 1909 + Anton Selecký - významný organista a skladateľ
1998 † Ľudovít Santa - osvetový pracovník, ochotník
3. 6. 1899 † Johann Strauss, ml. - rakúsky huslista, dirigent a skladateľ
4. 6. 1754 + František Xaver Zach - astronóm a matematik
5. 6. Svetový Deň životného prostredia
1968 † Pavol Horváth - turniansky farár 1960 - 1968
6. 6. 1599 + Diego Rodriguez de Silveira Velazquez - veľký španielsky maliar
1799 + Alexander Sergejevič Puškin - ruský básnik
1944 Začiatok invázie do Normandie
7. 6. 1659 + Albert Tasman - holandský objaviteľ Nového Zélandu
1724 + Franz A. Maulbertsch - rakúsky rokokový maliar
11. 6. 1724 + P. Juraj Pray, SJ. - opát, historik, spisovateľ
1869 + Dr. Marian Blaha - banskobystrický biskup, tajomník SSV
1899 + MUDr. Alojz Chura - zakladateľ modernej pediatrie, univerzitný profesor
1974 † Jozef Horák - slovenský prozaik, redaktor, učiteľ
13. 6. 1584 † Ján Boza Sambucus - lekár, polyhistor, humanista, trnavský rodák (+ 24. 6. 1531)
15. 6. 1754 Prokop Diviš - postavil prvý bleskozvod v Čechách
17. 6. 1874 + Ignác Gessay - novinár, signatár Pittsburskej zmluvy
1909 + Karol Höger - český divadel. a filmový herec
19. 6. 1834 + Edgar Degas - francúzsky impresionistický maliar, grafik
21. 6. 1819 + Jacques Offenbach - francúzsky hudobný skladateľ operiet
1990 † Štefan Samák - turniansky farár 1954 - 1960
22. 6. 1849 † Ďurko Langsfeld - martýr, učiteľ, národovec, veliteľ dobrovoľníkov 1848-49
23. 6. 1784 † Štefan Ševčík - kňaz, rodák z Bobrovníka
1874 + PhMgr. Ján Porubský - publicista, prekladateľ, taj. Slovenskej ligy v Amerike
1969 † Ľudo Zúbek - spisovateľ, prozaik, prekladateľ, rozhlasový redaktor
25. 6. 1834 + Ján Franner - ľudomil, svätovojeťský pracovník
27. 6. 1754 † Giorgio Vasari - taliansky maliar a architekt
1919 Založenie Univerzity Jána Amosa Komenského v Bratislave
28. 6. 1914 Atentát v Sarajeve - zámienka na vznik 1. svetovej vojny
1919 Podpísanie Versaillskej mierovej zmluvy
30. 6. 1776 + Jozef Mesároš, ml. - turniansky farár 1806 - 1840
1997 † Vladimír Mercell - organista a správca školy 1940 - 1951

Rudolf Horňák

RADY ZÁHRADKÁROM

Máj

Začína sa najkrajší mesiac v roku, keď nás príroda obdarúva množstvom pestrofarebných kvetov. V záhrade preto venujeme predovšetkým pozornosť tým stromom, ktoré bohato zakvitli, pretože táto skutočnosť nám zaručuje budúcu dobrú úrodu. Pravda, len v tom prípade, že nenastanú neskoré jarné mrazíky alebo iné vrtochy počasia, napr. ľadovec, ktoré nám našu snahu zmaria. Dá sa tomu čiastočne zabrániť výdatným poliatím záhrady vodou alebo prikrytím netkanou fóliou. Po odkvitnutí stromy pohnojíme umelým hnojivom vo forme zálievky. V máji dokončujeme preštepovanie ovocných drevín. Začínáme robiť postreky proti prvej generácii obaľovačov a proti chrastavosti. Robíme opravný rez broskyň a koncom mesiaca môžeme už urobiť prebierku plodov.

V zeleninovej časti záhrady začíname vysadzovať v druhej polovici mesiaca rastliny, ktoré neznášajú jarné mrazíky. Sú to paprika, fazuľa kričková, uhorky a rajčiny. Hriadky, na ktorých sme ich zasadili, udržiavame v nezaburinenom stave. Kosíme trávniky a pokosenú hmotu nastielame pod stromy alebo medzi vysadenými priesadami. Pôda sa takto prehrieva a dažďovky nevťahujú do zeme sadenice priesad, ale pokosené zvädnuté listy. Týmto nám obohacujú pôdu o potrebný humus. Priesadám zeleru pred sadením trošku prikrátíme koreňky. V čase sucha výdatne zalievame. Záhony cibule ošetrujeme proti mýrke pórovej.

V okrasnej časti záhrady môžeme rezať živé ploty, vysádzame okrasné rastliny do hrantíkov a iných dekoratívnych nádob. Odkvitnuté kvety cibulovín ako sú tulipány, hyacinty, narcisy a pod. odstraňujeme. Na jar vysadené kričky a ihličnany zavlažujeme.

Pranostiky na máj

Studený máj, v stodole raj.

Pankrác, Servác, Bonifác - 12., 13., 14. 5. - zamrznutí muži.

Keď svätý Urban (25. 5.) s mrazom víno popíja, na rok mu bude dobrá aj voda.

Jún

V tomto mesiaci už začína doba, keď sa nám postupne zvyšujú denné teploty. Všetko začína intenzívne rásť.

V ovocnej záhrade urobíme ručnú prebierku plodov broskyň, aj na zakrsnutých tvaroch jabloní a hrušiek. Prísne tvarované ovocné steny začíname vyvážovať a ohýbať konáriky. Mechanicky odstraňujeme výhonky, na ktorých sa objavila múčnatka. Tieto spálime. Začínáme robiť tzv. šittov rez, to znamená rez na úrodu. Spočívajú v skrátaní nových letorastov asi o jednu tretinu. Môžeme tiež vykonať ďalší postrek proti chrastavosti jadrovín.

V zeleninovej časti záhrady zberáme už prvé tohtoročné plody našej práce. Sú to skoré odrody kalerábov a šaláty. Rastliny rajčín, ktoré sú už dostatočne pevné, vyvážujeme ku kolíkom a vyštipujeme bočný obrast. Porasty zemiakov po okopaní nakopujeme. Nakopcovanie prospieva tiež priesadám póru a fazuli. Všetky hriadky samozrejme udržiavame v nezaburinenom stave.

Z chemickej ochrany možno urobiť postrek proti vrtivke čerešňovej a škvrnitosti listov. Z jadrovín pokračujeme na postrekoch proti múčnatke a chrastavosti. Robí sa to dva týždne po prvom postreku. Zeleninu striekame, napr. cibuľu - proti plesni cibulovej a zemiaky proti pásavke zemiakovej. Aby sa zamedzil (obmedzil) výskyt plesne uhorkovej, uhorky sa snažíme pestovať vo vertikálnom smere, napr. na sieťach alebo podobných oporách.

V okrasnej časti záhrady sa venujeme v tomto čase najmä ružiam, lebo jún je mesiacom ruží. Cibuloviny, ktoré odkvitli, vyberáme zo zeme a dosušime na suchom mieste. Na ich miesto vysádzame letničky, ktoré kvitnú po celé leto.

Pranostiky na jún

Medardova kvapka (8. 6.) štyridsať dní kvapká.

Chladných dažďov v júni hospodár sa bojí, najmä vincúr, včelár pri nich zle obstočí.

Na Petra a Pavla (29. 6.), keď deň je jasný a čistý, rok úrodný bude istý.

Vladimír Orság

KDE SA DOBRE VARÍ, TAM SA DOBRE DARÍ

Hlávkový šalát s pórom

Suroviny: 1 hlávka šalátu, 100 g póru, 100 g šalátovej uhorky, 1 dl bieleho jogurtu, soľ, citrónová šťava, 1 lyžica čerstvého kôpru.

Postup: Hlávkový šalát rozbíjame na lístky a dobre umyjeme. Potrháme na kúsky a vložíme do misky. Umytý očistený pór pokrájame na kolieska, umytú šalátovú uhorku pokrájame nadrobno, pridáme k šalátu a premiešame. Biely jogurt podľa chuti osolíme, osladíme, pridáme citrónovú šťavu, premiešame a vylejeme na šalát. Zľahka premiešame, posypeme kôprom a podávame.

Plnené morčacie prsia

Suroviny: 750 g morčacích prs, soľ, mleté čierne korenie, kečup, 100 g šunky, 1 cibuľa, 80 g šampiňónov, 80 g hrášku, 1 kápi, 1 pár hydinových párkov, 1 dl hydinového vývaru.

Postup: Morčacie prsia upravíme ostrým nožom na plát. Mierne naklepeme, osolíme, natrieme kečupom a naň uložíme plátky šunky. Na oleji opražíme očistenú nadrobno

nakrájanú cibuľu, pridáme očistené pokrájané šampiňóny, pokrájanú kápiu, osolíme a opražíme. Rovnomerne rozložíme na šunku, do stredu po dĺžke dáme olúpané párky a zvinieme do rolády. Spevníme niťou, uložíme na pekáč, natrieme olejom, osolíme, okoreníme, podlejeme vývarom a dáme piecť. Počas pečenia podlievame výpekou a podľa potreby podlievame vodou.

Nekysnutý závin

Suroviny: 350 g varených zemiakov, 350 g polohrubej múky, 150 g práškového cukru, 150 g stuženého tuku (Cera), 1/2 prášku do pečiva, 2 celé vajcia, citrónová kôra.

Postup: Uvedené suroviny zmiesime a cesto rozdělíme na tri časti. Rozvalkáme na tri pláty, ktoré plníme orechovou alebo makovou plnkou, prípadne jablkovo-makovou. Závinu potrieme rozšľahaným žĺtkom, popicháme vidličkou a pečieme pri 180° C - 200° C. Plech vymastíme.

Dobrá chuť!

Mgr. Marta Fábiková

ZO STARÝCH KALENDÁROV

Ak niečo chceš, musíš chcieť
Chcel by som! - neznamená nič. Chcem! - robí divy.
Čo máš urobiť dnes, neodkladaj na zajtra.
Ako kto robí, tak sa i má.
Práca chvatná, málo platná.
Málo splní ten, čo veľa sľubuje.

Starší ľudia nie sú múdrejší, ale skúsenejší.
Z malej iskry veľký oheň býva.
Bláznov nesejú, tí sa rodia.
Po búrke býva slniečko.
Pán je aj v pekle pánom.
Žobrák zlým pánom býva.

Rudolf Horňák

ZO ŠPORTU

LETECKÍ MODELÁRI

Počas Kvetnej nedele sa v našom kultúrnom dome konala **krajská súťaž halových modelov**, ktorú poriadal náš klub. V príjemnom prostredí sa zrodili kvalitné výkony.

Z výsledkov našich:

Hádzadlá mladších žiakov: 2. Vladka Zvalená, 3. Šimon Beták.

Hádzadlá starších žiakov: 2. Martin Bohuš, 7. Jozef Rogovský, 10. Marek Dohňanský, 11. Ján Trenčanský, 15. Juraj Orság, 18. Ivan Poruban, 19. Lukáš Ježík.

Hádzadlá seniori: 1. Ján Letko, 5. Vladimír Zvalený, ml., 9. Mgr. Vladimír Zvalený.

Vrťuľové modely žiaci: 1. Vladka Zvalená, ktorá zároveň získala žiacky Veľkonočný pohár za najlepší súčet bodov.

Vrťuľové modely seniori: 1. V. Zvalený, ml., ktorý taktiež získal suverénnym výkonom Veľkonočný pohár, druhý skončil Ján Letko.

Poprajme našim modelárom pri vstupe do novej sezóny veľa šťastia a iba samé pekné výsledky.

Prvé kolo krajskej ligy hádzadiel všetkých vekových kategórií sa uskutočnilo na trenčianskom letisku v nedeľu 25. apríla za jasného, no chladného a veterného počasia, keď víťaz dosahoval až 5 m/sek za účasti 31 pretekárov.

Z umiestnení našich modelárov:

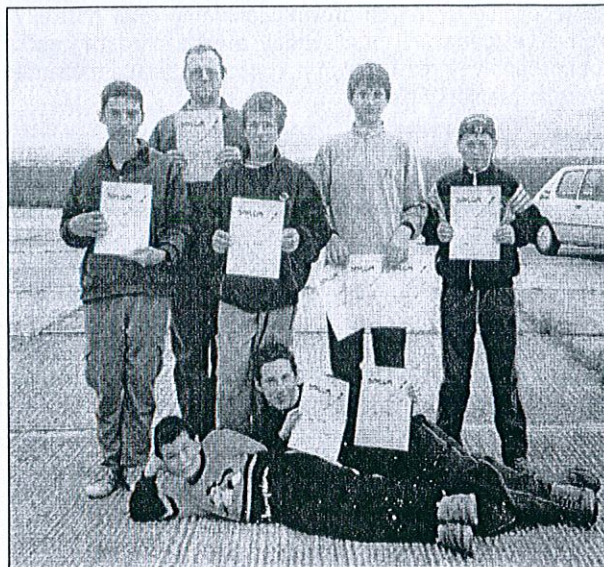
Mladší žiaci: 1. Vladimíra Zvalená, 4. Šimon Beták.

Starší žiaci: 3. Juraj Orság, 4. Jozef Rogovský, 5. Lukáš Ježík, 6. Marek Dohňanský, 7. Ondrej Hajnovič, 9. Ivan Poruban, 11. Ján Trenčanský.

Seniori: 2. Ján Letko a na 4. mieste iba o štyri sekundy za tretím získal nepopulárnu „zemiakovú“ medailu Vladimír Zvalený, ml.

V sobotu 8. mája sa na trenčianskom letisku konali **majstrovstvá okresu malých voľných modelov**. Súťaž hádzadiel sa počítala do II. kola Krajskej ligy hádzadiel. Počas celkom prijateľného letového počasia naši modelári skončili celkom dobre.

Hádzadlá mladší žiaci: 2. Gabriel Bouchner, 3. Šimon Beták.

Naši najlepší z krajskej ligy hádzadiel (zľava): Ján Šamák, Vladimír Zvalený ml., Martin Bohuš, Jozef Rogovský, Marek Dohňanský, vpredu: Šimon Beták a Ján Letko.

Starší žiaci: 3. Jozef Rogovský, 4. Marek Dohňanský, 5. Martin Bohuš, 6. Juraj Orság, 9. Matej Beták, 11. Ivan Poruban, 12. Lukáš Ježík, 13. Ján Trenčanský.

Juniori: 1. Ján Šamák.

Seniori: 1. Ján Letko, 2. Vladimír Zvalený, ml.

Kategória vetroňov F1H: 1. Jozef Rogovský.

Kategória motorových modelov F1K (CO2): 1. Marek Dohňanský, 2. Martin Bohuš, 3. Jozef Rogovský.

V súčasnosti našich modelárov čaká príprava na krajské majstrovstvá a majstrovstvá Slovenska a reprezentantov svetové poháre a seriály majstrovstiev Slovenska. Nuž, poprajme im

Letu zdar!

Mgr. Vladimír Zvalený

POĎAKOVANIE

Leteckí modelári z klubu 122 gen. Dr. M. R. Štefánika týmto chcú poďakovať všetkým jednotlivcom, spoločnostiam, rodičom i celým rodinám, pracovníkom PD, poslancom OcZ, učiteľskému kolektívu a majiteľovi AUTHOR Slovakia, ktorí prispeli dvomi percentami zo zaplatenej dane na činnosť tohto združenia.

Zvlášť chceme poďakovať správcovi našej famosti ThMgr. Pavlovi Gavendovi, ktorý venoval uvedené dve percentá z predaja cirkevných pozemkov práve nám s odôvodnením, že „sú to peniaze Turňanov, tak nech zostanú v Turnej“, lebo ako jediný subjekt v obci máme právo tieto percentá od štátu poberať.

Pán Boh zaplať všetkým prispievateľom a verte, že peniaze budú čerpané zákonne na činnosť a rozvoj nášho klubu. Nech vás to teší a verte, že ste podporili dobrú vec!

Letu zdar!

Mgr. Vladimír Zvalený

Vydal: Obecný úrad v Trenčianskej Turnej

• Šéfredaktorka: Mgr. Marta Fábiková, Redaktori: Rudolf Horňák, Mgr. Iveta Červeňanová, Mgr. Vladimír Zvalený, Anna Vražďová • Grafická úprava: Trenčianske osvetové stredisko • Tlač: T-expres Trenčín • Náklad: 900 kusov
• Tlačiarenský škriatok možný • Reg. č.: 04-456/94 • Nepredajný dvojmesačník